

Pelastakaa Lapset

MU GORUT MU RÁJÁT

Diehtu álásgovaid juohkimis ja
seksuálasidjii čálašeamis.

Rávagihpa nuoraide.

DUTNJE ÁLGUI

Dát rávagihpa lea du várás, 13–17-jahkásaš nuorra olmmoš. Rávagihppaga ulbmilin lea mitalit álságoaid juohkima birra miehtanvuloš ovtastallamis nuppiin nuorra olbmuiin ja mo galgá doaibmat dalle, jos gii nu juohká du álságoaid some.

Rávagihppagis mitaluvvo maiddái groomingas dahjege das go nuorra olmmoš hohkahuvvo seksuála áigumušaide. Dasa lasin gihppagis leat rávvagat dasa go ollesolmmoš bivdá nuorra olbmos álságoa dahje sádde sutnje some bokte álságoaid alddis.

Rávagihpa addá rávvagiid, mo dákkáraš dilálašvuodain galggašii doaibmat: geasa mitalit ja mo almmuhit dáhpáhusa birra Pelastakaa Lasten Nettivihje-bálvalussii.

MAID DÁT TEARPMAT MÁKSET?

SEAKSATEKSTEMAT

Seaksateksten sáhtttá leat ovdamearkan, ahte rábmo bajiloinnu, jearrá ovtastallama dahje seakssa birra, geažida emojiiguin: omd. 🍆🍑, sádde pornográfalaš materiála dahje álásgovaid dahje bivdá dakkáriid.

Seaksateksten sáhtttá leat oassi nuorra olbmuid ovtastallamis. Dat lea ok, jos buot oassebeliin lea dasa miella. Seammaahkásaš nuoraid gaskasaš miehtanvuloš seksuálasidjii čálašepmi namuhuvvo maiddá sániin seaksateksten dahje seksten (eangalasielas sexting). Jos ollesolmmoš sádde vuollel 16-jahkásažžii seksuálasidjii tekstemiid, dat adnojuvvo goittot vuolggasajis lágahis dahkun.

GROOMING - MÁNÁ DAHJE NUORRA OLBMO HOHKAHALLAN SEKSUÁLA ULBMILIIDDA

Grooming sáhtttá dáhpáhuvvat iešguđetlágan birrasiin: neahtas dahje neahta olggobealde. Neahtas ollesolmmoš sáhtttá lahkoniit nuorra olbmo ovdamearkan somes dahje muhtin speallovuođus. Ollesolbmo ulbmilin sáhtttá leat fidnet nuorra olbmo tekstet suinna seksuálasidjii vugiin ja kánske vel soahpat deaivvadeami neahtas dahje neahta olggobealde. Ággus ságastallan sáhtttá leat beaivválaš áššiid ja vaikkeba áiggeájiid birra. Muhtin muttus ságastallan dábálaččat nuppástuvvá seksuálasidjii vuohká. Teksten sáhtttá maid leat johtil ja njuolgat, ovdamearkan rábmot bajiloinnu dahje bivdit álásgova.

SEKSUÁLA VEAHKAVÁLDI

Ollesolmmoš ii goassege oaččo lahkoniit nuorra olbmui seksuálasidjii vugiin. Seksuála veahkaváldi ii leat dušše fysalaš kontávttas muhto dat sáhtttá leat maiddá neahta bokte. Seksuála veahkaváldi lea dat go ollesolmmoš bivdá nuorra olbmos álásgova, sádde nuorra olbmui álásgova alddis, sádde nuorra olbmui pornográfalaš materiála dahje liŋkka pornosiidduide, rávve nuorra olbmo seksii dahje ovtastallá seksuálalaččat nuorra olbmui juogo neahtas dahje fysalaš kontávttas. Suoma rihkuslágas dáin daguin geavahuvvo dábálaččat namahus seksuála ávkkástallan. Suoma lágas lea maid 16 ja 18 jagi suodjeahkerádjá.

Loga eanet suodjeahkerájaid birra siiddus 11!

ALMMUT!

NEAHTTACUIGEN-BÁLVALUS

Pelastakaa Lapset doallá Neahttacuigen-bálvalusa, gosa nuorra olmmoš sáhtttá sáddet almmuhusa, jos ollesolmmoš lea headuštán seksuálalaččat dahje groomen su neahtas. Neahttacuigemii sáhtttá maiddá almmuhit jos iežas dahje nuppi nuorra olbmo álásgova gilvet somes. Almmuhit sáhtttá ustiba beales ja almmuhit sáhtttá maid fuolastuvvan ollesolmmoš.

Almmuhusa sáhtttá dahkat johtilit ja áiket! Jos leat dilálašvuođa dihtii giksašuvvan dahje dus leat eahpáduusat, sádde almmuhusa Neahttacuigemii vuollegis šielmmáin. Jos dus leat eahpáduusat, ahte lea boastut meannuduvvon, dat lea doarvá. It don dárbbas leat vissis das, ahte tekstejeaddji lea ollesolmmoš. Neahttacuigema áššedovdi guorahallá almmuhusaid ja árvoštallá, leago áššis vejolaččat rihkus dáhpáhuvvat. Jos ášši hárrái čuožžila fuolla, diehtu dáhpáhusa birra manná bolesii.

Guovlal almmuhanskovi:

nettivihje.fi/ilmoita

SÁHTÁNGO JUOHKIT IEŽAN ÁLÁSGOVA?

Muhtimin sáhttá leat suohtas sáddet iežas intiibma govaid vaikkeba skihpárii dahje seamma ahkásaš ovtastallanguoibmái. Govva sáhttá sáddejuvvot villavákkos, nubbi sáhttá leat dan bivdán, dahje dat lea tekstema oassin ovtastallangaskavuodas. Álášgovaid juohkin dalle lea áibbas ok – go dat beare lea miehtanvuloš. Miehtanvuloš oaivvilda, ahte don duođas háliidat sáddet gova ja gova vuostáiváldi bealistic háliida oažžut dus dan gova. Jos it háliid sáddet govaid, dus ii agisge leat bággu dan dahkat!

MAID GÁNNEHA VÁLDIT VUHTII, JOS MIEHTANVULOŽIN JUOHKÁ ÁLÁSGOVA SEAMMAAHKÁSAŽŽII:

- ✓ Ovdal gova juohkima lea buorre ovttas soahpat njuolggadusaid gova geavaheami birra:
 - » Mearrideahkki ovttas, galgágo gova sihkkut dalán geahččama maŋŋá. Gova ii leat buorre gosge vurkkodit. Muiti sihkkut gova maiddái balvabálvalusas.
 - » Muittuheahkki nubbi nuppi das, ahte gova ii oaččo čájehit olggobeale olbmuide iige juohkit viidásabbot.
- ✓ Váldde dakkár gova mas du dahje govvensaji ii sáhte dovdat. Ráddje govvas eret buot maid lea álki dovdat, dego ámadaju, tatueremiid, árppaid dahje šaddanmearkkaid.
- ✓ Sádde gova dušše dakkár skihpárii geasa luohatát ja geasa háliidat gova sáddet.
- ✓ Sihkkarastte álo, ahte vuostáiváldi háliida dus gova. Oktii addojuvvon miehtan ii leat doarvái – dan galgá jearrat juohke háve ođđasit.

DEHALAŠ MUITIT!

Váikko álášgovaid juogášii miehtanvuloš ovtastallamis ja luohttámušain iežas ahkásažžii, govat sáhttet álo leavvat. Nubbi oassebealli sáhttá juohkit govaid somes – priváhta joavkkuin dahje almmolaččat - vitsan, givssidemiin dahje ovtastallama nohkama maŋŋá suhtuin dahje mávssahemiin. Somes juhkkuojuvvon govaid sáhttá kopiastit šearpmas ja daid sáhttá lobi haga juohkit viidásabbot. Nehttii gártan govaid ii álo fidne ollásit sihkkuojupmái. Govaid lobihis juohkin lea álo boastut ja dat sáhttá leat rihkus.

- » Lága mielde agivuloš (vuollel 18 j.) álášgovaid juohkin lea rihkus.
- » Maiddái nuorra olmmoš sáhttá leat rihkkosii sivalaš jos juohká nuppi nuorra olbmo álášgova.
- » Nuorra olmmoš sáhttá leat sivalaš rihkkosii maiddái dalle, jos son seailuha nuppi nuorra olbmo álášgova vaikke nubbi lea bivdán dan sihkkut.

15 jagi deavdán nuorra olmmoš lea rihkuslága mieldi ovddasvástádusas daguinis.

MU ÁLÁSGOVVA LEA LEAVVAN SOMES. MAID DAGAN?

Álášgova leavvan sáhttá dagahit mánggalágan dovdduid. Sáhtát ovdamearkan dovdat átestusa, heahpada, sivalašvuoda, morraša dahje vaši. Juohkelágan dovddut leat lobálaččat iige leat okta dihto vuohki mo dilálašvuhtii reagere. Muhtimin sáhttá maiddá i orrut álkit dušše geahččalit vajáldahttit oppa ášši ja eallit dego ášši ii livčče oba dáhpáhuvvange. Ná ii leat buorre doaibmat – áššis lea álo buorre muitalit muhtin luohtehahtti ollesolbmui. Lea dehalaš muitit, ahte ii leat du sívva! Sívva ja ovddasvástádus lea álo das gii gova lea juohkán. Geange gova ii leat lohpi juohkit viidásabbot su iežas lobi haga.

- ✓ Bivdde gova juohkki heaitit juohkimis ja/dahje sihkkut somei juhkkon gova.
- ✓ Kopiastte šearpmas vejolaš ságastallama mii laktása gova juohkimii. Jos vejolaš, vurke maiddá gova, mii lea viidásabbot juhkkovuvvon.
- ✓ Jos dieđát, makkár joavkkus govva lea juhkkovuvvon, bivdde buohkaid sihkkut gova.
- ✓ Jos govva lea juhkkovuvvon muhtin somebálvalusas, bivdde bálvalusa modiferejeaddji sihkkut gova. Gova sihkkuma sáhttá ákkastallat dainna, ahte dat lea du lobi haga juhkkovuvvon ja don leat vuollel 18-jahkásaš.
- ✓ Mital áššis luohtehahtti ollesolbmui.
- ✓ Almmuheahkki áššis bolesii dahje Neahttauigemii.

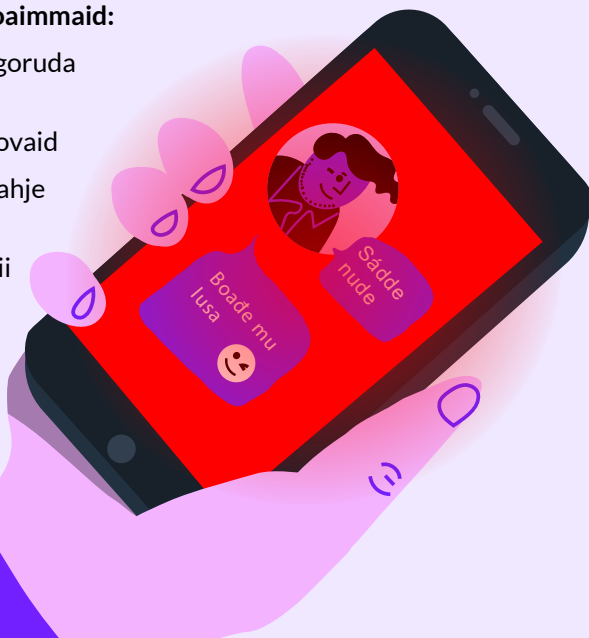
Neahttauigemii almmuheamis eanet siiddus 10!

OAŽŽUGO OLLESOLMMOŠ LAHKONIT MUNNJE SEKSUÁLASIDJII VUGIIN NEAHTAS?

II OAČČO. Ollesolmmoš ii oaččo goassege lahkoniit nuorra olbmui seksuálasidjii vugiin. Dákkár dilálašvuođaid namuhit muhtumin seksuála heađušteapmin dahje groomingan. Dat leat seksuála veahkaválddi dagut nuorra olbmo guovdu. Dagut loavkašuttet roavvát nuorra olbmo rájaid ja seksuála iešmearridanvuoigatvuođa. Juohke nuorra olbmos lea vuoigatvuohta iežas rájaid iege geasge leat lohpi daid rihkkut. Lea dehalaš muitit, ahte seksuála veahkaváldi ii gáibit fysalaš kontávttta, muhto dat sáhtá dáhpáhuvvat maiddá neahtas. Seksuála veahkaválddi dahkki ollesolmmoš sáhtá leat nuorra olbmui ovddežis oahpis dahje ođđa neahttaoahpis.

Seksuála veahkaváldi oaivvilda ovdamearkan dákkáraš doaimmaid:

- ollesolmmoš kommentere nuorra olbmo gova dahje goruda seksuálasidjii vugiin
- ollesolmmoš bivdá nuorra olbmo sáddet alldis álásgovaid
- ollesolmmoš sádde nuorra olbmui iežas álásgovaid dahje pornográfalaš materiála
- ollesolmmoš fidne nuorra olbmo láhttet seksuálasidjii vugiin kamera ovdas
- ollesolmmoš evttoha nuorra olbmui deaivvadeami, man oktavuodas dagašii nuorra olbmui seksuála doaimmaid
- ollesolmmoš dahká nuorra olbmui seksuála doaimmaid

Lea oalle dábálaš, ahte nuorra olbmot ožžot somes tekstemiid dahje ustibivdagiid dovdameahttun olbmuin. Some lea buorre ja álkes vuohki oahpásnuvvat ođđa olbmuide, muhto álo ii sáhte leat vissis ođđa oahppása viggamušain. Neahtas sáhtá maiddá leat váttis dovdat, gii someprofila albma lánká lea. Muhtimin tekstejeaddji sáhtá muitalit, ahte lea ollesolmmoš. Dovdameahttun olbmuin boahtán ságastallan- ja ustibivdagiid galgá váldit várrugasat.

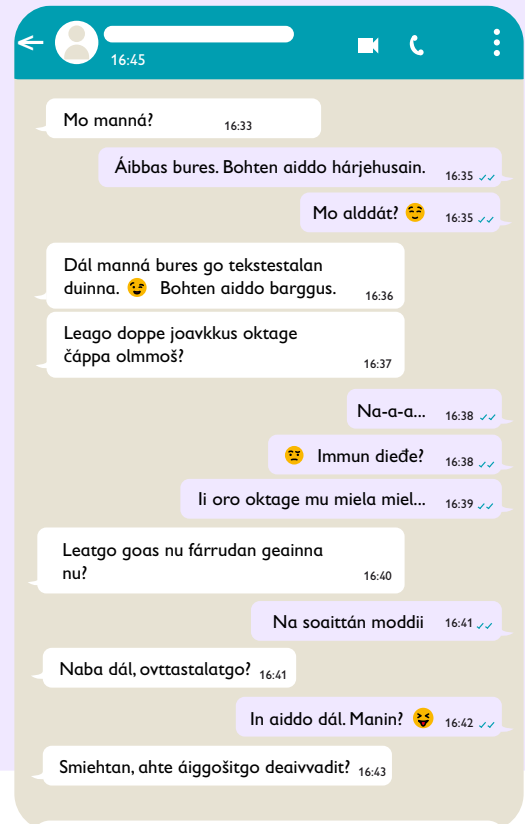
MAID DAGAN, JOS EAHPIDAN Ahte ollesolmmoš lea HOHKAHAN MU SEKSUÁLA ÁIGUMUŠAIDE NEAHTAS?

- Heaitte tekstestallamis. Muhtimin ollesolmmoš sáhtta sivahallat dahje áittašit vai fidnešii du joatkit tekstema. Don it dárbbas vástidit ollesolbmui, vaikke son dan gáibidivččii.
- Kopiastte šearpmas ollesolbmo someprofilla, ságastallamiid suinna, sádejuvvon ja vuostáiváldojuvvon govaid.
- Blohkke (eastte) ollesolbmo somes.
- Muital dáhpáhusa birra luohtehahtti ollesolbmui.
- Almmuheahkki dáhpáhusa bolesii dahje Neahttauigemii.

Neahttauigenalmmuheami birra oaččut rávvagiid siiddus 10!

DEHALAŠ MUITIT!

- Dáhpáhus ii leat du sivva. Boastut dahkan ollesolmmoš lea álo doaimmaidis hárrái ovddasvástádušas. Ollesolmmoš galggasii diehtit, ahte nuorra olbmui ii oaččo seksuálasidjii vugiin lahkoni.
- Don it dárbbas leat sihkkar, ahte tekstejeaddji lea ollesolmmoš. Vávjin lea doarvá. Bolesa bargun lea čielggadit, gii tekstejeaddji lea. Lea dehalaš, ahte mitalat iežat almmuhusas buot maid tekstejeaddji birra dieđat.
- Muite álo mitalit dáhpáhusaid birra muhtin luohtehahtti ollesolbmui. Dat lea hirkmat dehalaš! Ollesolbmo bargun lea veahkehit ja doarjut du. Mital nu galli ollesolbmui, ahte fidnet veahki ja doarjaga.
- Jos du ustit mitala, ahte muhtin ollesolmmoš lea doaimman boastut su guovdu, lea hirkmat dehalaš, ahte don mitalat áššis muhtin luohtehahtti ollesolbmui. Don galggat mitalit, vaikke du ustit livččii gielgádan dan dahkamis. Du ustit sáhtta ballat das mii muitaleamis čuovvu. Muitaleapmi goittot čájeha, ahte don beroštat ustibisttát ja dáhtut sutnje buori. Leat suollemašvuodát, maiguin nuorra olmmoš ii galgga báhcit okto, degomat dalle go nuorra olbmo dorvvolašvuolta soaitá leat váralaš dilis. Dalle lea dehalaš, ahte ollesolmmoš oazžu dáhpáhusas dieđu ja sáhtta veahkehit ja doarjut nuorra olbmo. Go áššis almmuhuvvo maiddá bolesii, lea vejolaš, ahte boastut bargan ollesolmmoš gártá dagus dihtii ovddasvástádussii. Lea vejolaš, ahte ollesolbmo giddaneapmi buktá ovdan, ahte ollesolmmoš lea boastut bargan maiddá eará nuoraid guovdu.

BARGGA NÁ, JOS OLLESOLMMOŠ BIVDÁ DUS ÁLÁSGOVA DAHJE SON SÁDDE DUTNJE DAKKÁRA ALDDIS

- Jos it leat vel sádden govaid, ale sádde daid.
- Ale šat joatkke tekstestallama, vaikke ollesolmmoš bivddášii.
- Jos ollesolmmoš čavggaha dahje áitá du, heaitte tekstestallamis. Ollesolmmoš galggašii diehtit, ahte áitin dahje čavggaheapmi eai gula some tekstestallamii.
- Kopiaštte šearpmas ollesolbmo someprofiilla, ságastallamiid suinna, sáddejuvvon ja vuostáiváldojuvvon govaid.
- Blohkke (eastte) ollesolbmo somes.
- Muital álo dáhphusa luottehahti ollesolbmui. Muital, vaikko boastut doaimman ollesolmmoš livččii bivdán doallat dudno oktavuoda čiegusin!
- Almmuheahkki áššis bolesii dahje neahttauigemii.

Neahttauigenalmmuheami birra oaččut rávvagiid siiddus 10!

Boktá mánggalágan dovdduid go ollesolmmoš váldá neahtas oktavuoda. Sáhtát dovdat sivalašvuoda, heahpada, átestusa, vaši dahje earduma. Muhtimin oktavuoha sáhtá álggus orrut gelddolaš ja njálggisteaddji. Dahje dasto sáhtá leat nu, ahte ii oro olus mihkkige. Mánggat nuorat dadjet, ahte “lea beaivválaš”, go gii nu bivdá álásgovaid somes dahje sádde dakkáriid nuorra olbmui. Ná ii liikkáge galgga leat. Dánlágan oktavuotabivdda lea ollesolbmo dáfos boastut ja dan galgá álo muitalit muhtun luottehahti ollesolbmui. Vaikke dilálašvuoha ii du mielas orošii leamen menddo duođalaš, de lea dehalaš muitalit ollesolbmui ja almmuhit bolesii dahje Neahttauigemii. Almmuhus sáhtá maid leat ávkin eará nuoraide, geain sáhtá leat sullasaš dilli go dus.

MO MUITALAN IEŽAN VÁSÁHUSA LUOHTAHAHTTI OLLESOLBMUI?

Lea hirbmat dehalaš, ahte mitalat iežat vásihan boastto dagus muhtin ollesolbmui geasa luohat. Luohtahahti ollesolmmoš sáhtá leat du váhnen, skuvlla oahpaheaddji, dearvvašvuohtadikšu, nuoraidbargi dahje ovdamearkan muhtun fuolki. Lea dehalaš mitalit amat báhcit vásáhusainat ja jurdagiiddátguin okto ja oaččut ollesolbmui veahki ja doarjaga.

Muhtumin ollesolbmui mitalaepmi sáhtá orrut hirbmat váigat ja hástaleaddji. Muhtin nuorat sáhttet jurddašit, ahte dahku ii lean nu duođalaš ahte das galggašii mitalit ollesolbmui. Nuorra sáhtá maiddá dovdat dáhpáhusa geažil sivalašvuođa ja heahpada iige dan dihtii duostta mitalit. Lea lunddolaš ballat mo ollesolmmoš váldá ášši. Muhtimin sáhtá leat, ahte ollesolmmoš suhtá dahje váldá eret mobiilla iige nagot reageret buoremus lági mielde. Sivvan sáhtá leat, ahte ášši lea ođas ja heahkkat maiddá ollesolbmui. Dábálaččat dili ráfo álgoheahkastumi maŋŋá. Jos leat menddo gealdagasas das mo iežat váhnen reagere, muite, ahte sáhtá álo mitalit áššis muhtun eará ollesolbmui. Dehalamos lea muite, ahte dáhpáhus ii leat du sivva!

Rávvgat mitalaemi várás:

- Jos leat mitalan áššis iežat ustibii, sáhtá su bivdit doarjjan go mitalat ollesolbmui.
- Jos orru váttis mitalit njunnálagaid, sáhtá tekstet dahje riŋget ollesolbmui. Sáhtá maiddá čájehit ollesolbmui dutnje bohtán tekstemiid.
- Sáhtá bivdit doarjaga ja veahki ovdamearkan skuvlla oahpaheaddjis, dearvvašvuohtadikšus dahje nuoraidbargis, go áiggut mitalit váhnemii.
- Neahtas leat maiddá bálvalusat, maida sáhtá vuollegis šielmmáin tekstet ja oažžut doarjaga luohtahahti ollesolbmus. Dákkár bálvalusat leat listun rávagihppaga maŋŋebearpmas.

Veahkkecealkagat mitalaemi várás:

“Munnje geavai somes okta ášši, maid báhcen smiehttat...”

“Áiggošitgo gullat ovttá ártegis áššis, mii munnje dáhpáhuvai dá gieskat?”

“Mun áiggošin mitalit dutnje ovttá ášši, muhto mun balan vehá dan mitalaemis...”

“Sáhtángo mitalit dutnje ovttá ášši? Munnje leat bohtán vehá ártegis tekstemat.”

“Muhtin amas olmmoš lea tekstešgoahtán munnje inge dieđe, maid mun galggašin dahkat. Sáhtángo veahkehit mu?”

NEAHTTACUIGEN – MO DAGAN ALMMUHUSA?

Neahttacuigemii lea álki ja ovttagardán almmuhit. Gii beare sáhtta dahkat almmuhusa skoviin mii lea neahtas. Skovi sáhtta deavdit maiddá mobiillain. Almmut, jos muhtin gean vávjját ollesolmmožin, lea dahkan boastut du vuostái. Dušše beare eahpáduš boasttolágan doaimmamis lea doarvái. Sáhtát dahkat almmuhusa maiddá ustiba beales.

DÁIN ÁŠŠIIN SÁHTÁT DAHKAT ALMMUHUSA NEAHTTACUIGEMII:

- Gii nu gean eahpidat ollesolmmožin, heađušta seksuálalaččat vuollel 18-jahkásačča
- Gii nu gean eahpidat ollesolmmožin, hohkaha vuollel 18-jahkásačča seksuála áigumušaide neahtas (grooming)
- Vuollel 18-jahkásačča álásgovva dahje video, mii juhkkovuođo neahtas
- Jos deaividat neahtas seksuálalaččat loavkideaddji materiála vuollel 18-jahkásačča birra
- Jos eahpidat, ahte leat deaividan olmmošgávppašeami mii laktása seksuála veahkaváldái.

Jos it leat vassis guđemuš almmuhanskovi galgá geavahit, ale moraš. Vállje vaikkeba skovi seksuála heađušteamis dahje groomingas.

MAID LEA BUORRE OPPALOHKÁI ČÁLLIT GO ALMMUHA NEAHTTACUIGEMII?

- Čále nu dárkkilit go vejolaš, mii lea dáhpáhušan. Mital midjiide maiddá iežat agi dahje man ahkásaš olbmo beales almmuhat.
- Mital, gii lea dahkan boastut dutnje dahje nuppi nuorra olbmui. Mital boastut dahkan olbmo nama dahje mainna nammamearkkain son lea somes, ja maid son lea dutnje mitalan iežas birra.
- Jos vejolaš, lavtte skovvá ságastallamiid ja juhkkovuođo sihke vuostáiváldovuođo govaid ja videoid, maid leat šearpmas kopiastán.
- Guođe oktavuohtheadieđuid, vai ášši sáhtta čielggadišgoahtit.
- Jos čálát oktavuohtheadieđuide iežat šleađgapoastačuohkasa, Neahttacuigema áššedovdi vástida dutnje.

MII DÁHPÁHUVVÁ ALMMUHUSA DAHKAMA MAIDÁ!

- Neahttacuigema áššedovdi árvvoštallá ášši du mitalusa vuodul.
- Jos áššedovdi lea ášši hárrái fuolas ja eahpida, ahte sáhtta leat rihkus dáhpáhušan, diehtu dáhpáhusa birra manná bolesii ja jos vejolaš mánáidsuodjalusa bargiide. Boles lea ášši guorahaladettiin dutnje oktavuodas lassidieđuid várás.
- Neahttacuigema, bolesa ja mánáidsuodjalusa bargi dárkkuhus lea doarjut ja veahkehit du. Almmuhemiin sáhtát veahkehit maiddá eará nuoraid. Lea oalle dábálaš, ahte seamma ollesolmmoš lea doaimman boastut maiddá eará nuorra olbmuid guovdu. Bolesa bargun lea bidjat vearddahkki ovddasvástádussii daguinis.

DIEHTU SUODJEAHKERÁJÁIN, MAID DAT MÁKSET?

Suoma rihkuslágas leat guokte suodjeahkerájá: 16 ja 18 jagi. Suodjeahkerájá ulbmilin lea suddjet ja dorvvastit máná ja nuorra olbmo šaddama, ovdáneami ja seksuála guoskameahttunvuoda. Ulbmilin ii leat ráddjet nuoraid gaskasaš ovtastallamiid.

- ✗ 16 jagi suodjeahkerájá mearkkaša, ahte 15 jagi deavdán olmmoš, gii lea agi beales sihke psyhkalaš ja rumašlaš láttasvuoda dáfos dovdomassii boarrasut go máná dahje nuorra olmmoš, ii oaččo dahkat seksuála daguid vuollel 16-jahkásaš mánái dahje nuorra olbmui. Ovdamearkan: 16-jahkásaš nuorra olmmoš ii oaččo dahkat seksuála daguid 11-jahkásaš mánái, ollesolmmoš ii oaččo bivdit vuollel 18-jahkásačča sáddet alldis álásgovaid iige ollesolmmoš oaččo sáddet iežas álásgovaid vuollel 16-jahkásaš nuorra olbmui.
- ✗ 18 jagi suodjeahkerájá boahťa gažaldahkii, go ollesolmmoš lea dakkár, geas lea lagaš oktavuoha nuorra olbmui degomat iežas váhnen, eará fuolki, hárjeheaddji dahje oahpaheaddji.

Muitte goittot dáid boastto ja dubmehahtti daguid, main lea 18-jagi ahkerájá:

- Vuollel 18-jahkásačča álásgova juohkin ja vurkkodeapmi
- Vuollel 16 (18)-jahkásačča hohkaheapmi seksuála áigumušaide (grooming)
- Seksuála bálvalusaid oastin vuollel 18-jahkásaččas

BIJAIGO MUHTUN ÁŠŠI DU SMIEHTTAT DAHJE DEADDIGOĐIIGO MIELA? DÁIN SAJIIN SÁHTÁT OAŽŽUT DOARJAGA JA SÁGASTALLANVEAHKI NEAHTAS SUOMA- JA RUOŦAGILLII:

MLL Lasten ja nuorten puhelin 116 111 ja čátta lea rabas doarjjakanála buot nuoraide. nuortennetti.fi

Väestöliitto Poikien Puhelin 0800 94884 ja čátta lea rabas doarjjabálvalus gánddaide ja nuorra albmáide. Kontáktabivdagiidda vástida álo rávis almmáioImmoš. vaestoliitto.fi/poikien-puhelin

Rikosuhripäivystys veahkeha rihkkosa gillájeaddjiid ja sin lagamuččaid telefovnnas 116 006 ja čáttas. riku.fi

Poliisin Nettivinkki lea sadji, gosa sáhttá dahkat hoahpuhis almmuhusa go eahpida rihkkosa: poliisi.fi/nettivinkki

Stuorra giitus rávagihppaga kommeanttain:

Maria Rossi, bolesáššedovdi

Barnahus-prošeakta, Poliisahálddahus

Minerva Kettukuja, Sua varten somessa, Nicehearts ry

Paula Aalto, Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Heta Hölttä & Teija Ryhtä, Seta ry

Earenoamáš giitosat rávagihppaga kommenteren nuoraide!

Euroopan unionin
osarahoitama

Dán rávagihppagis vástida dan čálli okto.
Eurohpa uniovdna ii vástit gihppaga dieduid
geavaheamis.

Pelastakaa Lapset

pelastakaalapset.fi